

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för miljöhälsa
Daniel Sundvall

Datum

2025-04-28

Vårt ärendenummer

01225-2025

Ert ärendenummer

LI2025/00306

Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5)

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten tillstyrker följande förslag:

- införande av en lagstiftning som reglerar förutsättningarna för avgift för områdessamverkan vid två olika situationer.
- att det bör utredas om ett krav på tillstånd för att få ta ut hyra av en bostadshyresgäst bör införas och hur det i så fall kan utformas.

Folkhälsomyndigheten tillstyrker följande förslag med kommentarer:

- att en kommun vid behov ska kunna införa en kommunal avgift som är obligatorisk för alla inom ett samverkansområde.
- att regeringen ger ett universitet i uppdrag att inrätta och förvalta ett nationellt kunskapscentrum för trygghet och säkerhet i den byggda miljön.
- att en utredning bör få i uppgift att utreda brister i tillsynen av den byggda miljön och ge förslag på hur dessa kan åtgärdas.

Folkhälsomyndigheten har inga synpunkter på övriga förslag.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Folkhälsomyndigheten vill särskilt lyfta att tillgång till ett bra boende och en god närmiljö bidrar till trygghet, tillit och en god och jämlik hälsa samt att offentliga platser behöver utformas och underhållas så att de blir tillgängliga för alla. Vidare vill myndigheten betona att det i trygga miljöer blir lättare att nyttja de utomhusmiljöer som främjar hälsa. Det kan exempelvis handla om att kunna gå eller cykla till och från skola och arbete samt att vistas på lek- och idrottsplatser och andra utemiljöer i bostadsområden. Folkhälsomyndigheten ser därför att det

övergripande målet för folkhälsopolitiken om att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation med fördel kan synliggöras i den fortsatta beredningen av utredningens förslag. Folkhälsomyndigheten anser att beredningen av utredningens förslag bör ha ett särskilt fokus på synergier med åtgärder inom den folkhälsopolitiska målstrukturen målområde 5, Boende och närmiljö, arbetet inom Rådet för Levande städer samt Agenda 2030-målet om Hållbara städer och samhällen.

13.5 Kommunal avgift för områdessamverkan

Folkhälsomyndigheten anser att det bör förtydligas att de funktioner i kommun, region och länsstyrelse som hanterar folkhälsofrågor har en central betydelse för arbetet med områdessamverkan och därför ska vara viktiga kunskapskällor och aktörer i samrådet. Givet att utredningens lagförslag bereds vidare i sin nuvarande utformning kan detta förslagsvis göras i författningskommentarerna till 3 kap. 4 och 5 §§. I exempelvis mindre kommuner är det inte ovanligt att samma funktion samordnar exempelvis frågor om folkhälsa, trygghet, psykisk hälsa och suicidprevention och brottsförebyggande åtgärder.

14.4 Ett nationellt kunskapscentrum för trygghet och säkerhet i den byggda miljön

Folkhälsomyndigheten anser att ett sådant kunskapscentrum bör ha den kompetens och kontaktnätverk som krävs för att inkludera ett folkhälsovetenskapligt perspektiv.

15.4 Förbättringar i tillsynen bör utredas

I det fall regeringen går vidare med förslaget anser myndigheten att uppdraget bör innehålla frågeställningar om hur människors hälsa såväl främjas som skyddas i tillräcklig utsträckning i nuvarande lagstiftning om tillsyn i bebyggd miljö.

Inom ramen för den nationella strategin för miljöbalktillsynen har Folkhälsomyndigheten under 2024 tagit fram vägledning om förebyggande bostadstillsyn till kommunerna. Vägledningen tar upp grunder för urval av bostäder och vad som kan kontrolleras vid tillsyn. Syftet är bland annat att få igång en effektiv bostadstillsyn i alla Sveriges kommuner. Förebyggande tillsyn innefattar både tillsyn av fastighetsägares egenkontroll och tillsyn av enskildas bostäder som inte föregåtts av klagomål.

Socioekonomiska skillnader i hur vi bor skapar ojämlika förutsättningar till en god inomhusmiljö och förebyggande bostadstillsyn är därför viktigt i arbetet för en god och jämlik hälsa. Folkhälsomyndigheten betonar vikten av att erfarenheter från den här typen av tillsyn tas med i den fortsatta beredningen av förslaget.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Olivia Wigzell. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Bitte Bråstad, avdelningschefen Lennie Lindberg

och enhetschefen Karin Ljung Björklund deltagit. Utredaren Daniel Sundvall har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Daniel Sundvall